

KLEMENS KĘPCZYŃSKI

Rośliny rzadziej spotykane na Wysoczyźnie Dobrzyńskiej. Część II. — Seltenere Pflanzen des Diluvialplateaus von Dobrzyń. Teil II

Wpłynęło 29. XI. 1962

Drugi z kolei wykaz obejmuje zaobserwowane przeze mnie w roku 1961 i częściowo w 1962 stanowiska rzadszych roślin na terenie powiatu lipnowskiego, rypińskiego i sierpeckiego. Nomenklaturę i układ gatunków (z wyjątkiem mszaków) oparłem na „Roślinach polskich” W. Szafera, S. Kulczyńskiego i B. Pawłowskiego (1953).

Thuidiaceae

Thuidium lanatum (Stroem) Moenk. (*Helodium lanatum* Broth.) — Rzadko, w zakrzewionych partiach torfowisk niskich. Grądy Nowe, Rumunki Rogówko.

Amblystegiaceae

Scorpidium scorpioides (L.) Lmpr. — Rzadko, w płytkich rowach i w miejscach podmokłych na torfowiskach niskich. Likiec, Rumunki Rogówko.

Ophioglossaceae

Ophioglossum vulgatum L. — Rzadko, na wilgotnych łąkach, zwykle w zbiorowiskach rzędów *Molinietalia* i *Caricetalia fuscae*. Babie Ławy, Brzeźno, Czermino, Lisiny, Sarnowo.

Botrychium lunaria (L.) Sw. — Rzadko, na łąkach, w miejscach dość suchych. Złotopole, Zambrzyca.

Polypodiaceae

Cystopteris fragilis (L.) Bernh. — Dość rzadko, na zboczach w cienistych lasach liściastych. Karnkowo, Pokrzywnik, Wąkole.

Dryopteris cristata (L.) A. Gray — Rzadko, na zakrzewionych torfowiskach i wśród olszyn. Lipniki, Lisiny.

D. austriaca (Jacq.) Woynar. — Dość rzadko, w wilgotnych olszynach. Babie Ławy, Czermino, Modrzewie, Pokrzywnik, Suradowo, Żuchowo.

Equisetaceae

Equisetum maximum Lam. — Bardzo rzadko, na zboczu obok źródłiska. Dobrzyń n. Wisłą.

E. pratense Ehrh. — Dość rzadko, w lasach liściastych i sosnowych z domieszką drzew liściastych. Czermno, Dębiny, Kamienica koło Skępego, Koziółek, Suradowo, Wąkole.

E. hiemale L. — Dość rzadko. Żuchowo — wilgotne zbocze obok rzeki Mieni, Urszulewo — las sosnowy obok jeziora.

Lycopodiaceae

Lycopodium annotinum L. — Dość rzadko, w lasach sosnowych z domieszką brzozy, osiki i świerka. Brzeźno, Czermno, Gozdy, Łąkie, Pokrzywnik.

L. clavatum L. — Znacznie częściej niż poprzedni gatunek, w lasach sosnowych z domieszką świerka i brzozy brodawkowatej oraz na zakrzewionych torfowiskach. Babie Ławy, Chrapoń, Gozdy, Huta Skępska, Kamienica, Lisiny, Ławiczek, Modrzewie, Sarnowo, Szczekarzewo.

L. complanatum L. — Rzadko, w lasach sosnowych. Dąbrówka, Osówka, Stajęczyń, Witowąż, Wylewy, Dobrzejewice.

Betulaceae

Alnus incana (L.) Mch. — Rzadko, w podmokłych miejscach nad strumykami. Karnkowo, Głodowo, Kamienica (w pobliżu Dobrzynia nad Wisłą).

Salicaceae

Salix nigricans Sm. — Dość rzadko, na torfowiskach wśród zarośli wierzbowo-kruszynowych. Babie Ławy, Lisiny, Rumunki Łąkie, Sarnowo.

Santalaceae

Thesium linophyllum L. — Rzadko, na brzegach suchych lasów sosnowych. Celiny, Maliszewo, Nieszawka.

Caryophyllaceae

Dianthus arenarius L. — Dość rzadko, w miejscach suchych, piaszczystych, porośniętych sosną. Brzeźno, Celiny, Dąbrówka, Nieszawka, Piaski.

Gypsophila fastigiata L. — Rzadko, na podobnych stanowiskach jak *Dianthus arenarius*. Brzeźno, Celiny, Korytkowo, Kwirynowo, Nieszawka.

Melandrium rubrum (Weig.) Garcke — Dość rzadko, wśród olszyn. Czermno, Dzierżaczka, Nagórzynek.

Silene otites (L.) Wib. — Dość rzadko, na suchych, piaszczystych wzgórzach. Brzeźno, Celiny, Karnkowo, Konotopie, Lipniki, Maliszewo, Skępe, Trzebiegoszcz.

Euphorbiaceae

Euphorbia dulcis L. — Rzadko, w cienistych lasach liściastych. Budki Suradowskie, Nasięgniewo, Pokrzywnik, Rumunki Maliszewo, Suradowo, Wąkole.

Ranunculaceae

Caltha cornuta Sch. N. K. — Dość rzadko, w miejscach podmokłych wśród zarośli i olszyn. Bógzapłać, Sarnowo, Zambrzyca, Czumsk Duży.

Trollius europaeus L. — Rzadko, w lesie jesionowo-olszowym. Szpiegowo.

Isopyrum thalictroides L. — Rzadko, w lasach liściastych obok rzeki Mieni. Rumunki Maliszewo, Zeleniewszczyzna, Wąkole.

Actaea spicata L. — Dość rzadko, w cienistych, wilgotnych lasach liściastych. Budki Suradowskie, Karnkowo, Nagórzynek, Rumunki Maliszewo, Pokrzywnik, Suradowo, Wąkole, Wyrzuty, Zieleniewszczyzna.

Aquilegia vulgaris L. — Dość rzadko, w widnych lasach sosnowych i liściastych, najczęściej przy drogach i liniach oddziałowych. Karnkowo, Pokrzywnik, Suradowo, Wyrzuty.

Pulsatilla patens (L.) Mill. — Rzadko, w widnych, suchych lasach sosnowych. Brzeźno, Celiny, Dębiny, Jankowo, Rumunki Maliszewo.

P. pratensis (L.) Mill. — Nieco częściej niż poprzedni gatunek, na skraju lasów sosnowych i na zboczach wzgórz w miejscach piaszczystych, dobrze nasłonecznionych. Brzeźno, Celiny, Drozdowiec, Grabiny, Huta Skępska, Jankowo, Korytkowo, Nieszawka, Rumunki Maliszewo, Wąkole.

Ranunculus cassubicus L. — Bardzo rzadko, w lasach liściastych i na łąkach obok lasów. Dyblin, Dyblinek, Szpiegowo.

Thalictrum lucidum L. — Dość rzadko, na łąkach. Brzeźno, Dębiny.

Th. flavum L. — Rzadko, w wilgotnym lesie olszowym obok szosy. Zambrzyca.

Papaveraceae

Corydalis fabacea (Retz.) Pers. — Rzadko, w lasach liściastych w pobliżu rzeki Mieni. Nagórzynek, Papiernia, Wąkole, Zieleniewszczyzna.

Cruciferae

Nasturtium officinale R. Br. — Rzadko, na brzegach jeziora Ostrowite. Ostrowite obok Rypina.

Droseraceae

Drosera rotundifolia L. — Dość często, na torfowiskach niskich i przejściowych oraz wśród zarośli wierzbowo-kruszynowych. Babie Ławy, Bednarka, Blizno, Czarny Las, Czumsk Duży, Gorzeszyn, Libówiec, Ławiczek, Szczekarzewo.

D. anglica Huds. — Rzadko, na torfowisku przejściowym obok jeziora Ostrowite. Popielarka pow. Lipno.

D. intermedia Hayne. — Bardzo rzadko, na torfowisku przejściowym obok jeziora Ostrowite. Popielarka.

Violaceae

Viola collina Bess. — Bardzo rzadko, na suchym zboczu obok Wisły. Dobrzyń n. Wisłą.

V. canina Rchb. f. *subulosa* Rchb. — Dość rzadko, w suchych, widnych lasach sosnowych. Czermino, Koziółek.

V. canina Rchb. f. *ericetorum* Rchb. — Dość rzadko, na przesuszonym torfowisku — Rumunki Łąkie, oraz w widnych lasach sosnowych — Brzeźno, Żuchowo.

Guttiferae

Hypericum montanum L. — Rzadko, w widnych zaroślach oraz w lasach sosnowych i liściastych. Karnkowo, Litzbark, Nagórzynek, Pokrzywnik, Suradowo.

Crassulaceae

Sedum sexangulare L. — Dość rzadko, w miejscach suchych, w widnych lasach sosnowych i na zboczach wzgórz. Brzeźno, Celiny, Dzierżaczka, Jankowo, Korytkowo, Kwirynowo, Maliszewo, Wąkole.

S. reflexum L. — Rzadko, w miejscach suchych, piaszczystych. Trzebiegoszcz — na zboczu obok jeziora Sobieraj, Wąkole — na skraju lasu sosnowego.

Sempervivum soboliferum Sims. Rzadko, na suchym, piaszczystym wzgórzu w pobliżu rzeki Mieni. Jankowo.

Saxifragaceae

Saxifraga granulata L. — Rzadko, na skraju lasu sosnowego, po prawej stronie rzeki Mieni. Żuchowo.

Rosaceae

Fragaria viridis Duch. — Rzadko, w miejscach suchych, dobrze nasłonecznionych. Dobrzyń n. Wisłą — na zboczu obok rzeki, Trzebiegoszcz — obok jeziora Sobieraj, Płonne — „Góra Modrzewiowa“.

Sorbus intermedia Pers. — Rzadko, na skraju lasu sosnowego, przy drodze. Kujawy nadleśnictwo Skepe.

Papilionaceae

Cytisus ratisbonensis Schaeff. — Dość rzadko, w widnych, suchych lasach sosnowych, przy drogach i liniach oddziałowych. Czumsk Duży, Konopaty, Kozie Błotko, Ławiczek, Małomin, Skępe, Huta Skępska.

Trifolium fragiferum L. — Dość często, na średnio wilgotnych łąkach. Chełmica, Czarne — obok Jeziora Czerskiego, Dzierżączka — łąka obok rzeki Mieni, Konotypie — łąka w pobliżu stacji kolejowej, Maliszewo, Rumunki Maliszewo — łąki nad rzeką Mienią, Sarnowo — łąki obok strumienia wpadającego do jeziora.

Astragalus arenarius L. — Na piaszczystych, suchych wzgórzach i w suchych lasach sosnowych. Babie Ławy, Brzeźno, Biezuń, Celiny, Czermino, Dąbrówka, Dobrzejewice, Dzierżączka, Dębiny, Drozdowiec, Gorzeszyn, Huta Skępska, Jamielnik, Karnkowo, Kamienica, Kwirynowo, Nagórzynek, Nieszawka, Obrowo, Osówka, Rumunki Maliszewo.

Lathyrus silvester L. — Kilkanaście okazów na nasypie kolejowym w pobliżu stacji Karnkowo.

L. paluster L. — Dość rzadko, na podmokłych torfowiskach niskich. Brzeźno, Dębiny, Dzierżączka, Kwirynowo, Maliszewo, Rumunki Maliszewo, Wilcze Kąty.

L. montanus Bernh. — Rzadko, w widnych lasach i zaroślach. Nagórzynek, Pokrzywnik.

Vicia cassubica L. — Dość rzadko, głównie w lasach sosnowych. Babie Ławy, Bednarka, Huta Skępska, Kamienica koło Skępego, Ławiczek, Małomin, Pokrzywnik, Sarnowo, Skępe, Suradowo, Żuchowo.

V. lathyroides L. — Bardzo rzadko, na trawiastym zboczu obok Drwęcy w pobliżu miejscowości Lubicz. (Poza Wysoczyzną Dobrzyńską zaobserwowałem jeszcze ten gatunek na zboczach doliny Wisły obok Torunia).

Thymelaeaceae

Daphne mezereum L. — Rzadko, w lesie dębowo-grabowym. Nagórzynek, Pokrzywnik, Suradowo.

Oenotheraceae

Circaea alpina L. — Dość rzadko, w wilgotnych olszynach, u nasady pni drzew. Czumsk Duży, Kamienica, Krzyżówki, Modrzewie, Nagórzynek, Sarnowo, Zambrzyca.

Hippuridaceae

Hippuris vulgaris L. — Dość rzadko, w zarastających dołach potorfowych obok miejscowości Jonne, Września, Polik oraz na brzegu Jeziora Urszulewskiego w pobliżu miejscowości Słupia.

Malvaceae

Malva alcea L. — Rzadko, na suchej łące obok miejscowości Skórzno.

Polygalaceae

Polygala amarella Cr. — Dość rzadko, na średnio wilgotnych łąkach. Blinno, Blizno, Bógzapłać, Krzyżówki, Lisiny, Ławiczek, Rumunki Łąkie, Rumunki Sarnowo, Sarnowo.

Celastraceae

Evonymus verrucosa Scop. — Dość rzadko, wśród zarośli i w lasach liściastych. Karnkowo — las obok cmentarza, Pokrzywnik i Suradowo — lasy na krawędzi tzw. rynny suradowskiej, Podole — zarośla oraz las sosnowy z dużą domieszką drzew liściastych (dębu, klonu, osiki) niedaleko leśniczówki.

Araliaceae

Hedera helix L. — Niewielkie skupienia w lasach dębowo-grabowych w pobliżu miejscowości Pokrzywnik i Suradowo oraz w lasach sosnowych z domieszką brzozy, osiki, dębu, świerka — Koziołek, Rumunki Jasieńskie.

Umbelliferae

Hydrocotyle vulgaris L. — Dość często, na wilgotnych łąkach i torfowiskach. Babie Ławy — niewielkie łączki częściowo zakrzewione obok toru kolejowego, Bednarka — na brzegach dość dużego, śródleśnego torfowiska niskiego, Czermno — niewielkie torfowiska, najczęściej typu przejściowego, w pobliżu toru kolejowego, Gozdy — zabagnienia śródleśne, Kamienica — na brzegach bagien w pobliżu leśniczówki, Krzyżówki — torfowisko niskie obok drogi idącej do wsi Sarnowo, Lisiny — torfowiska niskie.

Eryngium planum L. — Rzadko, na suchych miedzach obok miejscowości Skórzno oraz na „Górze Modrzewiowej“ (w rezerwacie) koło Płonego.

Pimpinella maior (L.) Huds. — Rzadko, w lasach dębowo-grabowych na krawędzi rynny suradowskiej — Pokrzywnik, Suradowo, oraz w lasach sosnowych z domieszką drzew liściastych (dębu, brzozy) — Litzbark, Teodorowo, Szafarnia.

Libanotis montana Cr. — Rzadko, na skraju lasów sosnowych od strony szosy. Borówno, Litzbark.

Peucedanum cervaria (L.) Lap. — Rzadko, w widnym lesie liściastym. Pokrzywnik.

Chaerophyllum bulbosum L. — Dość rzadko, wśród zarośli w pobliżu rzeki Mieni. Wyrzuty.

Ch. aromaticum L. — Dość rzadko, w lasach liściastych. Karnkowo — las dębowo-grabowy obok cmentarza, Nagórzynek, Wyrzuty — wśród olszyn, Płonne — na „Górze Modrzewiowej“.

Pirolaceae

Chimaphila umbellata (L.) Nutt. — Dość rzadko, w lasach sosnowych. Brzeźno — suche lasy sosnowe po obydwu stronach rzeki Mieni, Celiny, Nieszawka, Piaski, Wilczeniec — suche lasy sosnowe na wydmach, Dąbrówka, Dobrzejewice, Osówka — lasy sosnowe z dość dobrze rozwiniętą warstwą mszystą.

Ericaceae

Oxycoccus quadripetalus Gilib. — Dość rzadko, głównie na torfowiskach przejściowych. Babie Ławy, Barany, Bednarka, Czumsk Duży, Jamielnik, Krzyżówki, Libówiec, Likiec, Łąkie, Mecowizna, Modrzewie, Szczekarzewo, Popielarka.

Ledum palustre L. — Dość rzadko, na torfowiskach przejściowych — Barany, Modrzewie, Szczekarzewo, Szczutowo oraz w podmokłych lasach sosnowych — Chrapoń, Czermino, Koziołek, Podole, Rumunki Czarne.

Andromeda polifolia L. — Dość rzadko, głównie na torfowiskach przejściowych. Barany, Bednarka, Łąkie, Mecowizna, Modrzewie, Podole, Szczekarzewo, Szczutowo.

Arctostaphylos uva-ursi L. — Dość rzadko, w suchych lasach sosnowych. Brzeźno, Celiny, Dębiny, Dobrzejewice, Kwirynowo, Maliszewo, Nieszawka, Nowogródek, Obrowo, Piaski.

Boraginaceae

Pulmonaria angustifolia L. — Rzadko, w lasach dębowo-grabowych, rosnących na krawędzi rynny suradowskiej. Budki Suradowskie, Pokrzywnik, Suradowo.

Myosotis sparsiflora Mik. — Rzadko, wśród zarośli w pobliżu toru kolejowego — Babie Ławy, oraz w lesie liściastym — Pokrzywnik.

Solanaceae

Datura stramonium L. — Rzadko, obok zabudowań gospodarskich. Czumsk Duży, Osówka, Ostrowite koło Lipna.

Scrophulariaceae

Digitalis grandiflora Mill. — Dość rzadko, w lasach liściastych — Karnkowo, Pokrzywnik, Suradowo oraz w lasach sosnowych z domieszką dębu, klonu, świerka, brzozy — Borówno, Dębiny, Litzbark.

Euphrasia coerulea Tsch. — Dość często, na wilgotnych łąkach. Krzyżówki koło Sarnowa, Rumunki Łąkie, Sarnowo, Skępe.

Lathraea squamaria L. — Rzadko, w lesie dębowo-grabowym. Pokrzywnik, Suradowo.

Lentibulariaceae

Utricularia minor L. — Na podmokłych torfowiskach niskich w miejscach z wodą na powierzchni oraz w dołach potorfowych. Babie Ławy, Bednarka, Bógzapłać, Blizno, Celiny, Chelmica, Czarne, Czermno, Krzyżówki koło Sarnowa, Likiec, Lisiny, Nagórzynek, Rumunki Lipno, Rumunki Łąkie, Rumunki Sarnowo, Sarnowo, Turka.

U. intermedia Hayne. — Rzadko, na torfowiskach w miejscach podmokłych — Czermno, oraz w dołach potorfowych — Ignackowo, Nagórzynek.

Labiatae

Stachys recta L. — Dość rzadko, na suchych piaszczystych wzgórzach. Dębiny, Maliszewo, Skępe, Nagórzynek.

Elsholtzia Partini Garcke. — Rzadko, na przydrożach i w ogrodach w pobliżu zabudowań — Dyblinek, Ostrowite pow. Lipno, oraz wśród olszyn — Skudzawy.

Plantaginaceae

Plantago pauciflora Gilib. — Dość rzadko, na polach w miejscach wilgotnych. Bógzapłać, Czermno, Lisiny, Modrzewie, Sarnowo, Żuchowo.

P. indica L. — Dość rzadko, w miejscach suchych, piaszczystych. Brzeźno, Celiny, Głodowo, Kwirynowo, Lipno, Maliszewo, Nagórzynek, Nieszawka, Skępe, Wólka Duża.

Rubiaceae

Asperula odorata L. — Dość rzadko, w cienistych lasach grabowo-dębowych. Nagórzynek, Karnkowo, Pokrzywnik, Suradowo.

Valerianaceae

Valerianella olitoria (L.) Poll. — Rzadko, w ogrodach w pobliżu zabudowań. Skórzno.

Dipsacaceae

Dipsacus silvester Huds. — Rzadko, na zboczu obok Wisły w pobliżu Dobrzyńa n. Wisłą.

Scabiosa ochroleuca L. — Dość rzadko, w miejscach suchych, piaszczystych. Brzeźno, Dzierżączka, Lipno, Maliszewo, Rumunki Podgłodowo, Płonne, Skępe.

Compositae

Gnaphalium luteoalbum L. — Rzadko, zwykle w miejscach piaszczystych, dobrze naświetlonych. Brzeźno, Celiny, Łochocin.

Achillea salicifolia Bess. — Rzadko, zaobserwowałem kilkanaście okazów obok rowu w pobliżu miejscowości Ligowo.

Petasites spurius (Retz.) Rchb. — Rzadko, wśród zarośli nad rzeką Mienią. Dębiny, Mień, Wąkolę.

Senecio paluster (L.) DC. — Dość rzadko, na brzegach zarastających dolów potorfowych. Babie Ławy, Czermno, Czumsk Duży, Dębiny, Lipno, Nagórzynek, Nowogródek, Rumunki Sarnowo, Sarnowo, Złotopole.

Cirsium acaule (L.) Webb. — Rzadko, w miejscach suchych, na brzegach lasów. Lisiny, Sarnowo.

Arnoseris minima (L.) Schweigg. et Koerte. — Rzadko, na polach w zbożu (w życie). Konotopie, Jankowo, Małomin, Suszewo, Szczepanki.

Picris hieracioides L. — Rzadko, na suchych zboczach w pobliżu Dobrzyń n. Wisłą.

Chondrilla juncea L. — Rzadko, na suchych przydrożach obok miejscowości Ostrowite pow. Lipno.

Crepis paludosa (L.) Mnh. — Rzadko, w miejscach mokrych wśród olszyn. Wyrzuty, Nagórzynek.

Hieracium sabaudum L. — Dość rzadko, w lasach i zaroślach. Karnkowo, Nagórzynek, Wyrzuty, Pokrzywnik.

Alismataceae

Sagittaria sagittifolia L. — Gatunek ten występuje na Wysoczyźnie Dobrzyńskiej stosunkowo rzadko (Kępczyński 1961). Ostrowite pow. Lipno — niewielkie skupienia na brzegach jeziora, Babie Ławy — doły potorfowe obok strumienia, Głódowo, Rumunki Podgłódowo — kilkanaście okazów na brzegach rzeki Mieni.

Butomaceae

Butomus umbellatus L. — Dość rzadko, na brzegach jeziora Łąkie, Ostrowite, Sarnowo.

Scheuchzeriaceae

Scheuchzeria palustris L. — Rzadko, na torfowisku przejściowym obok Jeziora Szczutowskiego. Karlewo.

Potamogetonaceae

Potamogeton praelongus Wulfen. — Rzadko, w dolach potorfowych obok cieku strumienia — Grądy Nowe, oraz w jeziorze Łąkie.

P. compressus L. — Dość rzadko, w dolach potorfowych i jeziorach. Blinno, Brzeszczki Duże, Czermno, Czumsk Duży, Grądy Nowe, Kamienica koło Dobrzyń n. Wisłą, Krzyżówki obok Sarnowa, Likiec, Lisiny, Rumunki Sarnowo, Sarnowo.

Zannichellia palustris L. — Bardzo rzadko, w stawie obok wsi Chalin.

Najadaceae

Najas marina L. — Bardzo rzadko, w jeziorze Sobieraj koło Lipna. Gatunek ten został znaleziony tu przez Zaleskiego i opisany jako *Najas polonica* Zal.

Liliaceae

Lilium martagon L. — Rzadko, w lasach liściastych — Budki Suradowskie, Nagórzynek, Pokrzywnik, Suradowo, oraz w lasach sosnowych z domieszką brzozy, osiki, dębu — Borówno, Czumsk Duży.

Asparagus officinalis L. — Rzadko, na brzegu lasu sosnowego, w pobliżu rzeki Mieni.

Juncaceae

Juncus capitatus Weig. — Dość rzadko, na polach w miejscach wilgotnych, piaszczystych. Babie Ławy, Czermno, Drozdowiec, Gozdy, Huta Skępska, Jankowo, Konotopie, Modrzewie, Sarnowo.

J. squarrosus L. — Dość rzadko, na wrzosowiskach — Babie Ławy, Lipniki, oraz na suchych drożynach śródleśnych i liniach oddziałowych — Gorzeszyn, Podole, Suminek.

Cyperaceae

Eriophorum vaginatum L. — Dość rzadko, głównie na torfowiskach przejściowych. Jamielnik, Koziółek, Modrzewie, Szczekarzewo.

Bulboschoenus maritimus (L.) Palla. — Bardzo rzadko, w pasie roślin oczetowych, na brzegach jeziora Chalin.

Schoenoplectus Tabernaemontani (Gmel.) Palla. — Rzadko, na brzegach jeziora Chalin i Urszulewo.

Heleocharis pauciflora (Lightf) Lk. — Rzadko, na torfowisku niskim — Narutowo, oraz na torfowiskach przejściowych — Modrzewie, Szczutowo.

Carex dioica L. — Rzadko, na torfowiskach przejściowych — Modrzewie, Szczutowo, oraz na torfowiskach niskich — Konotopie torfowisko obok jeziora Sobieraj, Suradowo, Żuchowo — torfowiska w pobliżu stawów rybnych.

C. disticha Huds. — Dość rzadko, na bagnistych łąkach. Dębiny, Konotopie.

C. paradoxa Hoppe. — Dość często, na torfowiskach niskich w miejscach mokrych, porośniętych krzewami wierzb, kruszyny, olszy. Babie Ławy, Bednarka, Bógzaplać, Dębiny, Franciszkowo, Likiec, Lisiny, Maliszewo, Rumunki Sarnowo, Sarnowo.

C. diandra Schrank. — Dość rzadko, na torfowiskach przejściowych — Blizno, Karlewo, Szczutowo, oraz na torfowiskach niskich — Chalin, Czarne, Lipno.

C. caespitosa L. — Dość rzadko, na torfowiskach niskich w miejscach mokrych. Brzeźno, Lipno, Maliszewo, Turza Wilcza.

C. montana L. — Rzadko, w widnych lasach liściastych. Pokrzywnik, Suradowo.

C. limosa L. — Dość rzadko, na torfowiskach niskich — Blizno, Skępe, Wólka Duża, Żuchowo, oraz na torfowiskach przejściowych — Krzyżówki pow. Lipno, Łąkie, Mecowizna, Szczutowo.

C. silvatica Huds. Bardzo rzadko, w lesie liściastym. Szpiegowo.

C. distans L. — Rzadko, na średnio wilgotnych łąkach. Jankowo, Karnkowo.

Gramineae

Hierochloë odorata (L.) Wahlb. — Bardzo rzadko, w widnym lesie dębowo-grabowym. Budki Suradowskie, Pokrzywnik, Suradowo.

Phleum Boehmeri W1b. — Dość rzadko, na zboczach i wzgórzach w miejscach suchych, Dębiny, Dobrzyń n. Wisłą, Dyblinek, Karnkowo, Konotopie, Maliszewo, Rumunki Maliszewo, Skępe.

Calamagrostis neglecta (Ehrh.) Gaertn., Mey. et Scherb. — Dość często, na torfowiskach niskich i przejściowych, Babie Ławy, Bednarka, Blizno, Bógzapłać, Brzeźno, Brzeszczki Duże, Chalin, Franciszkowo, Głodowo, Likiec, Lipno, Lisiny, Łąkie, Maliszewo, Modrzewie, Nagórzynek, Rumunki Sarnowo, Sarnowo, Szczekarzewo, Turka, Witkowo, Żuchowo.

Deschampsia flexuosa (L.) Trin. — Rzadko, w suchych lasach sosnowych. Huta Skępska, Jamielnik, Małomin, Suminek.

Koeleria polonica Dom. — Dość rzadko w lasach sosnowych. Brzeźno, Celiny, Dąbrówka, Kwirynowo, Maliszewo, Pokrzywnik, Suradowo, Wąkole, Wylewy.

Orchidaceae

Epipactis atropurpurea Raf. — Rzadko, na wydmach, porośniętych skarłłą sosną. Wylewy.

Listera ovata (L.) R. Br. — Rzadko, w wilgotnych lasach liściastych. Wąkole, Zieleniewszczyzna.

Neottia nidus-avis (L.) Rich. — Bardzo rzadko, w lesie dębowo-grabowym w pobliżu miejscowości Pokrzywnik.

Liparis Loeselii (L.) Rich. — Bardzo rzadko, na torfowisku niskim po północnej stronie jeziora Sarnowo.

Lemnaceae

Lemna gibba L. — Rzadko, w dołach potorfowych. Chalin, Nagórzynek, Rumunki Podgłodowo.

Sparganiaceae

Sparganium minimum Fr. — Dość rzadko, w dołach potorfowych. Babie Ławy, Blizno, Dobrzejewice, Drozdowiec, Libowiec, Likiec, Lisiny, Sarnowo, Suradowo, Wierzchowiska.

LITERATURA

1. Kępczyński K. 1960. Zespoły roślinne Jezior Skępskich i otaczających je łąk. Stud. Soc. Sciec. Tor. Suppl. 6.
2. Kępczyński K. 1961. Rośliny rzadziej spotykane na Wysoczyźnie Dobrzyńskiej. Fragm. Flor. et Geobot. 7 (2).
3. Szafer W., Kulczyński S., Pawłowski B. 1953. Rośliny polskie. Warszawa, PWN.

ZUSAMMENFASSUNG

Das Diluvialplateau von Dobrzyń gehört zu den in floristischer Beziehung am wenigsten bekannten Gebieten in Polen. Die Arbeit enthält ein Verzeichnis bisher unbekannter Fundorte seltener Pflanzen, welche vom Verfasser im Jahre 1961 hauptsächlich in Kreisen Lipno, Sierpc und Rypin festgestellt worden sind. Unter den angeführten Pflanzenarten verdienen folgende besondere Beachtung: *Thuidium lanatum*, *Scorpidium scorpioides*, *Dryopteris cristata*, *Equisetum maximum*, *Euphorbia dulcis*, *Trollius europaeus*, *Isopyrum thalictroides*, *Pulsatilla patens*, *P. pratensis*, *Ranunculus cassubicus*, *Corydalis fabacea*, *Drosera intermedia*, *Lathyrus montanus*, *Vicia lathyroides*, *Daphne mezereum*, *Libanotis montana*, *Pulmonaria angustifolia*, *Euphrasia coerulea*, *Lathraea squamaria*, *Utricularia intermedia*, *Elsholtzia Partini*, *Arnoseris minima*, *Hieracium sabaudum*, *Scheuchzeria palustris*, *Zanntchellia palustris*, *Najas marina*, *Lilium martagon*, *Bulboschoenus maritimus*, *Heleocharis pauciflora*, *Carex silvatica*, *Hierochloë odorata*, *Liparis Loeselii*.

Lehrstuhl f. Systematik u. Geographie d. Pflanzen, N. Copernicus Universität in Toruń